

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/132/2005

OPINIA SPOŁECZNA O SPOSOBIE I ZAKRESIE UJAWNIANIA MATERIAŁÓW ZGROMADZONYCH W IPN

KOMUNIKAT Z BADAŃ

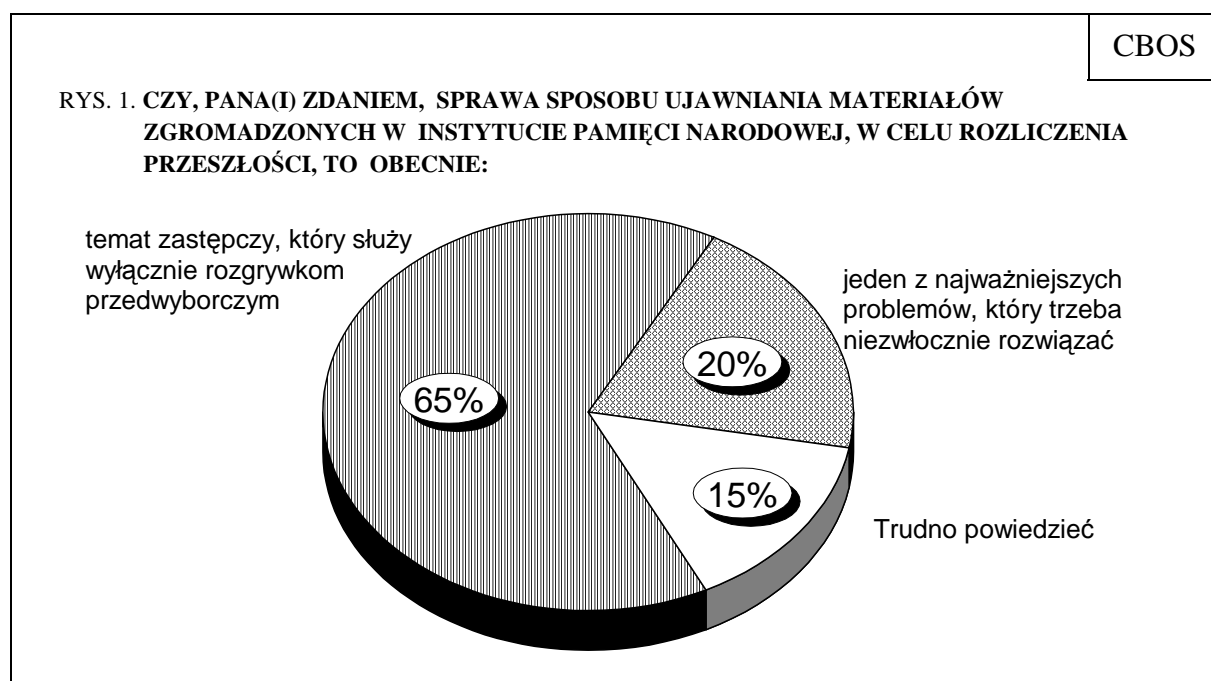
WARSZAWA, SIERPIEŃ 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

Sprawy związane z ujawnianiem materiałów zgromadzonych w Instytucie Pamięci Narodowej, potocznie określanych jako „teczki”, od początku tego roku są niemal stale obecne w mediach. Społeczeństwo wydaje się już zmęczone tym tematem. W lipcu¹, po sześciu miesiącach od upowszechnienia tzw. listy Wildsteina, tylko co piąty Polak (20%) uważał, że sprawa sposobu ujawniania materiałów zgromadzonych przez służby specjalne PRL jest rzeczywiście jednym z najważniejszych problemów wymagających niezwłocznego rozwiązania. Niemal dwie trzecie badanych (65%) było zdania, że ujawnianie znajdujących się obecnie w IPN materiałów służy wyłącznie rozgrywkom przedwyborczym.

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (182) przeprowadzono w dniach od 1 do 4 lipca 2005 roku na liczącej 1021 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W negowaniu znaczenia kwestii ujawniania materiałów zgromadzonych przez peerelowskie służby prym wiodą pracownicy umysłowi niższego szczebla - tylko 7% badanych z tej grupy uważa sposób ujawniania materiałów IPN za jeden z najważniejszych problemów, ogromna większość zaś (85%) podziela pogląd, że jest to temat zastępczy. Wśród pracujących na własny rachunek poza rolnictwem prawie co trzeci (30%) sądzi, że sprawa ta jest jednym z najważniejszych problemów, niemniej również większość (63%) uznaje ją za temat służący wyłącznie rozgrywkom przedwyborczym. Na stosunek do niej rzutują też poglądy polityczne. Tylko co dziesiąty badany o orientacji lewicowej (10%) jest zdania, że ujawnianie materiałów IPN jest problemem wymagającym niezwłocznego rozwiązania, podczas gdy wśród osób identyfikujących się z prawicą przekonanie takie wyraża niemal jedna trzecia (32%).

Wśród potencjalnych wyborców poszczególnych partii i ugrupowań politycznych opinie na ten temat są bardzo wyraźnie zróżnicowane.

Tabela 1

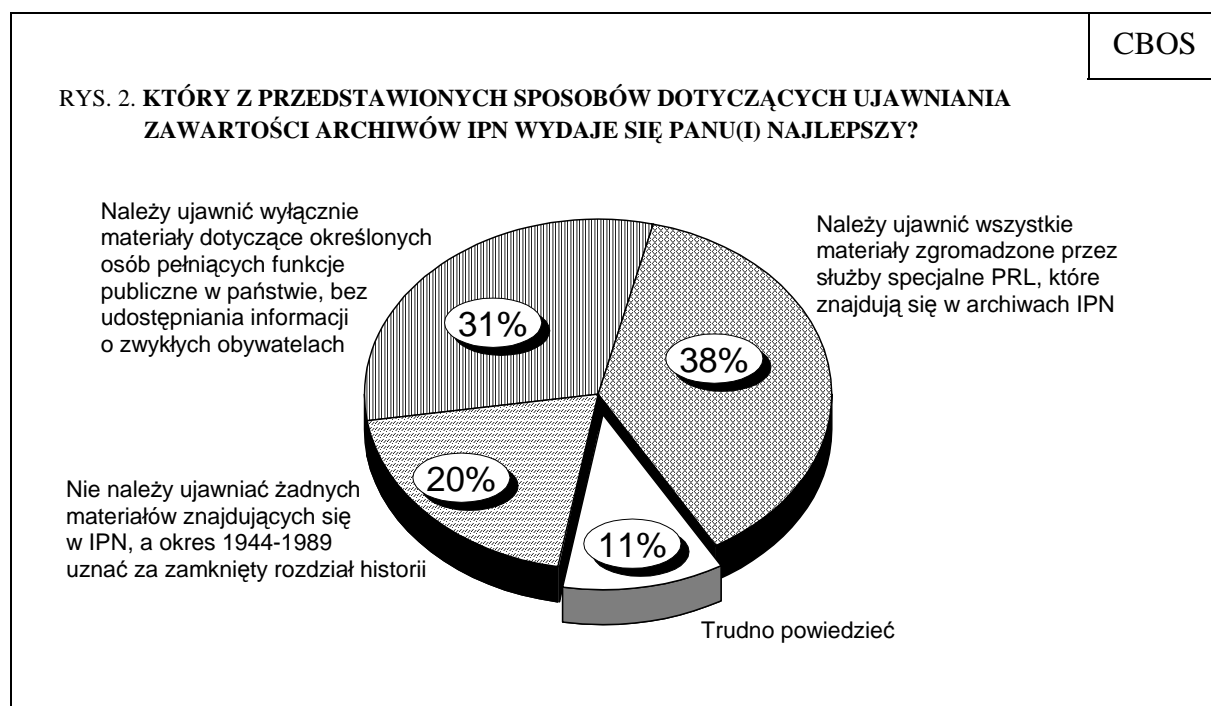
Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, sprawa sposobu ujawniania materiałów zgromadzonych w IPN, w celu rozliczenia przeszłości, to obecnie:		
	jeden z najważniejszych problemów, który trzeba niezwłocznie rozwiązać	temat zastępczy, który służy wyłącznie rozgrywkom przedwyborczym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
LPR	26	66	8
PO	34	63	3
PiS	31	62	7
Samoobrona	36	55	9
SdPI/UP/Zieloni*	5	95	0
SLD	6	79	15
Niezdecydowani	22	59	19
Niezamierzający głosować	13	67	20

* Deklaracje wyborców tych partii należy traktować ostrożnie ze względu na małą ich liczebność w badanej próbie

Dla zwolenników obu odłamów rządzącej lewicy ujawnianie materiałów IPN to niemal jednoznacznie element rozgrywek przedwyborczych. Jedyna różnica polega na tym, że sympatycy SLD dość często mają w tej sprawie wątpliwości, podczas gdy zwolennicy koalicji SdPI/UP/Zieloni są ich pozbawieni. Natomiast dla potencjalnych wyborców prawicowych partii obecnej opozycji oraz Samoobrony sprawa jest mniej jednoznaczna. Wprawdzie również wśród nich przeważa pogląd, że służy ona przedwyborczym rozgrywkom, ale jednocześnie stosunkowo duża ich część traktuje ją jako ważny problem wymagający niezwłocznego rozwiązania.

CZY UJAWNIAĆ MATERIAŁY ZGROMADZONE W IPN?

Mimo wyraźnej dominacji opinii, że sposób ujawniania materiałów zgromadzonych w IPN nie należy do najważniejszych problemów, zdecydowana większość badanych jest zdania, że jednak w węższym lub szerszym zakresie należy je ujawnić. Jedynie jedna piąta ogółu wyraża przekonanie, że nie należy ujawniać żadnych materiałów tego rodzaju, a okres 1944-1989 uznać za zamknięty rozdział historii.

Interesujące jest, że wyrażanie poglądu, aby okres PRL uznać za rozdział zamknięty, nie wiąże się z wiekiem badanych - jest mniej więcej tak samo częste we wszystkich kategoriach wiekowych, poczynając od najmłodszych (19%) do najstarszych (22%). Nie wiąże się też z wykształceniem, przynależnością do grupy społeczno-zawodowej ani żadną inną cechą społeczno-demograficzną. Związane jest natomiast bardzo wyraźnie - podobnie jak opinia o tym, czy należy ujawnić wszystkie materiały czy też tylko te, które dotyczą osób pełniących funkcje publiczne - z poglądami politycznymi badanych.

Tabela 2

Deklarowane poglądy polityczne	Który z przedstawionych sposobów dotyczących ujawniania zawartości archiwów IPN wydaje się Panu(i) najlepszy?			
	Ujawnić wszystkie materiały	Ujawnić materiały dotyczące osób pełniących funkcje publiczne	Nie ujawniać żadnych materiałów, a okres 1944-1989 uznać za zamknięty rozdział historii	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Lewicowe	28	36	33	4
Centrowe	41	33	21	5
Prawicowe	47	39	9	5
Nieokreślone	31	19	21	29

Za uznaniem okresu PRL za zamknięty rozdział historii i w związku z tym za nieujawnianiem żadnych materiałów zgromadzonych wówczas przez służby specjalne opowiada się co trzeci badany o poglądach lewicowych, a tylko niespełna co dziesiąty utożsamiający się z prawicą. Natomiast niemal połowa ankietowanych o orientacji prawicowej (47%) uważa, że należy ujawnić wszystkie materiały, podczas gdy z opinią tą zgadza się tylko nieco ponad jedna czwarta identyfikujących się z lewicą (28%).

Z kolei za ujawnieniem wszystkich materiałów zgromadzonych przez służby specjalne PRL najczęściej opowiadają się zwolennicy PO (51%) oraz Samoobrony (49%), nieco rzadziej PiS (43%). Elektoraty tych partii wyraźnie jednak różnią się odsetkiem osób sprzeciwiających się ujawnianiu jakichkolwiek materiałów, argumentujących, iż okres PRL należy uznać za zamknięty rozdział historii. Wśród zwolenników PO pogląd taki występuje bardzo rzadko (5%), niewiele częściej w elektoracie PiS (8%), natomiast hołduje mu niemal co czwarty zwolennik Samoobrony (23%).

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Który z przedstawionych sposobów dotyczących ujawniania zawartości archiwów IPN wydaje się Panu(i) najlepszy?			
	Ujawnić wszystkie materiały	Ujawnić materiały dotyczące osób pełniących funkcje publiczne	Nie ujawniać żadnych materiałów, a okres 1944-1989 uznać za zamknięty rozdział historii	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	51	41	5	3
Samoobrona	49	19	23	9
PiS	43	41	8	7
LPR	36	45	11	7
SdPI/UP/Zieloni*	24	48	28	0
SLD	21	25	39	15
Niezdecydowani	39	27	21	14
Niezamierzający głosować	34	30	22	15

** Deklaracje wyborców tych partii należy traktować ostrożnie ze względu na małą ich liczebność w badanej próbie

Powstaje pytanie, jakie funkcje publiczne są postrzegane jako te, których pełnienie powinno, zdaniem badanych, wymagać podania do powszechnej wiadomości znajdujących się w IPN materiałów dotyczących danej osoby.

Wyraźnie wyodrębniają się cztery grupy osób pełniących funkcje publiczne. Do pierwszej należą osoby zajmujące kluczowe stanowiska w państwie: prezydent, premier i wicepremierzy, ministrowie i wiceministrowie oraz parlamentarzyści, a ponadto sędziowie i prokuratorzy oraz urzędnicy wysokich szczebli. Postulat ujawnienia materiałów peerelowskich tajnych służb dotyczących tych grup popiera blisko 90% badanych wskazujących, że należy ujawnić materiały dotyczące osób pełniących funkcje publiczne.

Następna grupa to policjanci, wojskowi (oficerowie) oraz osoby pełniące kierownicze funkcje w przedsiębiorstwach i spółkach skarbu państwa, a także w telewizji. Za ujawnieniem materiałów dotyczących tych osób opowiada się niemal trzy czwarte tej grupy ankietowanych.

Tabela 4. ODPOWIEDZI RESPONDENTÓW, KTÓRZY UWAŻAJĄ, ŻE NALEŻY UJAWNIĆ MATERIAŁY DOTYCZĄCE OSÓB PEŁNIĄCYCH FUNKCJE PUBLICZNE (N=321)

Czy, Pana(i) zdaniem, materiały z archiwów IPN dotyczące ... niezależnie od tego, czy osoby te były współpracownikami służb specjalnych czy też przez te służby poszkodowanymi, powinny zostać upublicznione czy też nie?	Powinny	Nie powinny	Trudno powiedzieć
	w procentach		
- sędziów i prokuratorów	88	10	2
- prezydenta	87	11	2
- premiera i wicepremierów	86	12	2
- ministrów i wiceministrów	86	12	2
- posłów i senatorów	86	10	4
- urzędników wysokich szczebli	86	12	2
- policjantów	74	21	5
- oficerów wojska	74	23	3
- osób pełniących funkcje kierownicze w przedsiębiorstwach i spółkach skarbu państwa	72	24	4
- osób pełniących kierownicze funkcje w telewizji	71	24	5
- osób pełniących funkcje kierownicze w bankach	63	32	5
- radnych w gminie, dzielnicy	60	33	7
- księży	59	35	6
- dziennikarzy	56	37	7
- naukowców na wyższych uczelniach	49	44	7
- zwykłych urzędników państwowych	48	46	6
- nauczycieli	46	48	6

Nieco mniej, ale nadal ponad połowa badanych uważających, że należy ujawnić materiały dotyczące osób pełniących funkcje publiczne, jest za ujawnieniem materiałów z archiwów IPN dotyczących osób pełniących funkcje kierownicze w bankach, radnych szczebla gminnego, księży i dziennikarzy.

Niemal równo w tej grupie badanych podzielone są opinie na temat upublicznienia materiałów dotyczących nauczycieli i szeregowych urzędników państwowych. Podobnie, choć z niewielką przewagą zwolenników ujawnienia materiałów, odnoszą się badani do nauczycieli akademickich.

KOMU UDOSTĘPNIAC?

W obecnym stanie prawnym dostęp do materiałów IPN na własny temat mają jedynie osoby uznane za pokrzywdzone przez służby specjalne PRL, tzn. te, na temat których w tamtym okresie zbierano informacje, natomiast nie mają dostępu osoby współpracujące ze służbami specjalnymi. Wśród badanych jednak zdecydowanie przeważa pogląd, że

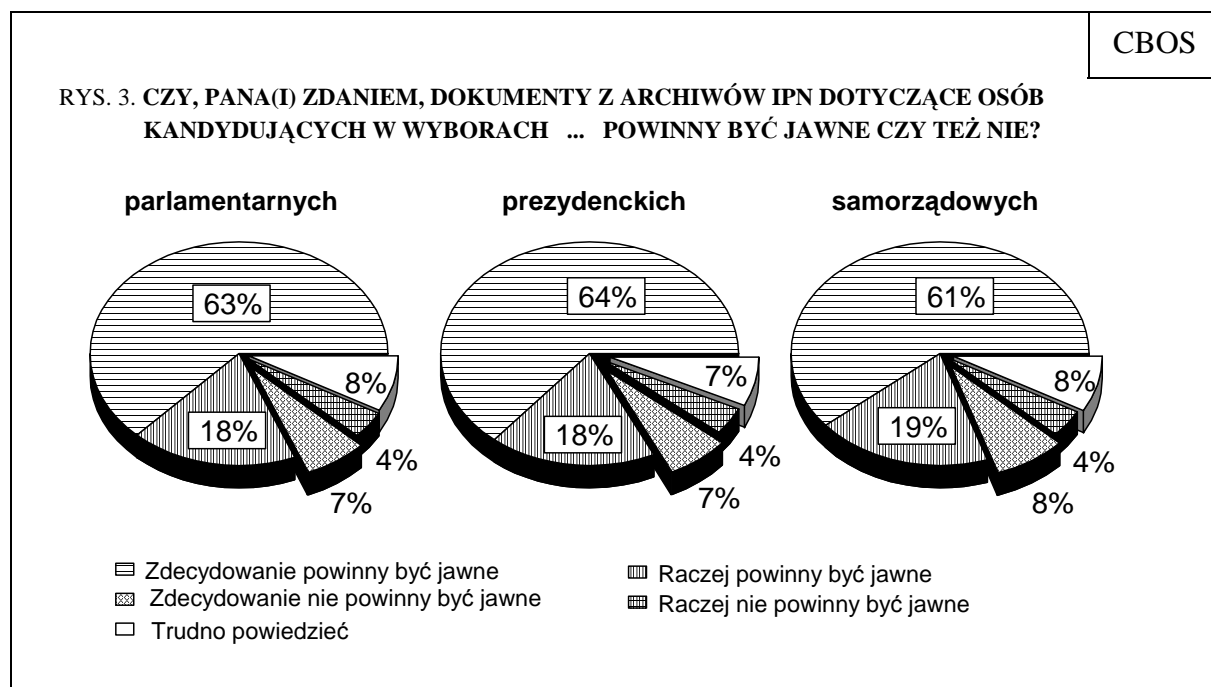
nie powinno się stosować takiego rozróżnienia i udostępniać materiały wszystkim, którzy chcą sprawdzić dotyczące ich zapisy. Poglądy w tej sprawie w zasadzie nie zmieniły się od jesieni ubiegłego roku.

Tabela 5

Obecnie tylko osoby uznane za pokrzywdzone przez dawne służby specjalne PRL mogą obejrzeć teczkę z dokumentami na ich temat zgromadzonymi w tamtym okresie. Czy, Pana(i) zdaniem, należy udostępniać te dokumenty tylko poszkodowanym czy wszystkim zainteresowanym osobom, które chcą sprawdzić dotyczące ich zapisy?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	IX 2004	VII 2005
	w procentach	
Wszystkim, którzy chcą sprawdzić dotyczące ich zapisy	60	57
Tylko osobom uznanym za pokrzywdzone	30	29
Trudno powiedzieć	10	13

UJAWNIANIE DOKUMENTÓW OSÓB KANDYDUJĄCYCH W WYBORACH

Większość badanych popiera postulat ujawniania znajdujących się w archiwach IPN dokumentów dotyczących osób kandydujących w wyborach. Odnosi się to mniej więcej w jednakowym stopniu do wyborów wszystkich szczebli - od samorządowych po prezydenckie.

W poglądach na tę sprawę nie ma istotnych różnic między badanymi różniącymi się cechami demograficznymi czy też statusem społecznym lub materialnym. Jedynie respondenci z wyższym wykształceniem, należący do kadry kierowniczej lub inteligencji są nieco liberalniejsi w stosunku do kandydatów na radnych niż kandydatów na parlamentarzystów czy na urząd prezydenta. Natomiast, podobnie jak w przypadku niemal wszystkich aspektów stosunku do znajdujących się w IPN materiałów, pewne różnice stanowisk wiążą się z preferencjami partyjnymi, a także ogólniej - z poglądami politycznymi. Badani o orientacji lewicowej nieco rzadziej opowiadają się za jawnością tych materiałów - przeciwny temu jest co piąty z nich (18%-20%), podczas gdy wśród respondentów o poglądach prawicowych co czternasty-szesnasty (6%-7%).

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Czy dokumenty z archiwów IPN dotyczące osób kandydujących w wyborach parlamentarnych prezydenckich samorządowych powinny być jawne czy też nie*?					
	Jawne	Nie	Jawne	Nie	Jawne	Nie
	w procentach					
LPR	89	11	92	8	86	14
PO	95	2	97	2	94	3
PiS	94	4	95	4	91	5
Samoobrona	85	10	83	12	85	10
SLD	56	29	56	29	52	33
SdPI/UP/Zieloni**	78	22	78	22	70	30
Niezdecydowani	78	12	79	11	77	12
Niezamierzający głosować	77	13	78	13	76	14

*Pominięto „trudno powiedzieć”

*** Deklaracje wyborców tych partii należy traktować ostrożnie ze względu na małą ich liczebność w badanej próbie

Warto zwrócić uwagę na dość znaczną różnicę poglądów na temat ujawniania materiałów IPN dotyczących osób kandydujących w wyborach między zwolennikami SLD a sympatykami koalicji SdPI/UP/Zieloni.

Na zakończenie przedstawimy jeszcze stanowisko badanych wobec konsekwencji ujawnienia współpracy z SB przez osoby pełniące ważne funkcje w państwie. Czy powinny one zostać usunięte ze stanowisk?

Tabela 7

Czy uważa Pan(i), że osoby pełniące ważne funkcje w państwie, które w przeszłości współpracowały z SB:	Wskazania respondentów według terminów badań					
	VI '94	II '96	XII '96	XII '97	V '99	VII '05
	w procentach					
- powinny zostać usunięte ze stanowisk	72	67	59	62	53	56
- mogą pełnić nadal swoje funkcje	15	17	23	21	28	21
Trudno powiedzieć	13	16	18	17	18	23

Można przypuszczać, że to dyskusje na temat spraw związanych z „teczkami” skłoniły pewną, choć niewielką część badanych do refleksji nad tym, czy byli współpracownicy SB mogą obecnie pełnić ważne funkcje w państwie. Zahamowaniu uległ bowiem zaznaczający się od połowy ubiegłej dekady spadek odsetka respondentów optujących za usuwaniem takich ludzi ze stanowisk.

Można jeszcze dodać, że stosunek do tej sprawy różnicują poglądy polityczne. Za usuwaniem ze stanowisk ludzi, którzy w przeszłości współpracowali z SB, opowiada się trzy czwarte badanych o poglądach prawicowych (76%), a tylko niespełna połowa (45%) identyfikujących się z lewicą.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty	Czy uważa Pan(i), że osoby pełniące ważne funkcje w państwie, które w przeszłości współpracowały z SB:		
	powinny zostać usunięte ze stanowisk	mogą pełnić nadal swoje funkcje	Trudno powiedzieć
	w procentach		
LPR	79	8	13
PO	72	17	11
PiS	77	13	10
Samoobrona	65	19	16
SdPI/UP/Zieloni*	37	46	17
SLD	39	33	28
Niezdecydowani	51	20	29
Niezamierzający głosować	50	24	26

* Deklaracje wyborców tych partii należy traktować ostrożnie ze względu na małą ich liczebność w badanej próbie

W potencjalnych elektoratach zróżnicowanie opinii w tej sprawie jest dość przejrzyste. Za usuwaniem z ważnych stanowisk w państwie byłych współpracowników SB są przede wszystkim zwolennicy partii prawicowych. Warto jednak podkreślić, że także wśród osób biernych politycznie pogląd ten dwukrotnie przeważa nad opinią przeciwną.

Opracował

Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, sprawa sposobu ujawniania materiałów zgromadzonych w Instytucie Pamięci Narodowej, w celu rozliczenia przeszłości, to obecnie:
1 - jeden z najważniejszych problemów, który trzeba niezwłocznie rozwiązać; 2 - temat zastępczy, który służy wyłącznie przedwyborczym rozgrywkom

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	65	15	1020
Płeć				
Mężczyźni	24	67	9	486
Kobiety	16	64	20	534
Wiek				
18-24 lat	23	63	14	155
25-34	13	75	11	186
35-44	15	76	9	166
45-54	19	69	13	208
55-64	27	64	10	126
65 lat i więcej	26	44	30	179
Miejsce zamieszkania				
Wies	19	60	21	375
Miasto do 20 tys.	18	66	16	128
20-100 tys.	18	70	12	201
101-500 tys.	22	67	11	194
501 tys.i więcej mieszk.	24	70	7	121
Wykształcenie				
Podstawowe	20	50	29	295
Zasadnicze zawodowe	24	64	12	260
Średnie	17	76	7	354
Wyższe	20	74	5	111
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	15	81	4	59
Prac.umysł.niż.szczebła	7	85	8	86
Pracownicy fiz.- umysł.	16	73	11	96
Robotnicy wykwalifikowani	22	70	8	80
Robotnicy niewykwalifik.	14	81	5	50
Rolnicy	16	70	14	54
Pracujący na własny rach.	30	63	7	36
Bierni zawodowo				
Renciści	21	51	28	108
Emeryci	27	53	20	209
Uczniowie i studenci	26	66	9	76
Bezrobotni	19	61	20	119
Gospodynie domowe i inni	16	67	17	46
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	13	78	8	128
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	14	77	9	74
sekt. pryw. poza rolnict.	19	74	7	208
prywatnym gosp. rolnym	17	68	15	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	17	63	19	136
301-500	19	71	10	171
501-900	21	64	15	235
901-1200	29	64	7	75
Powyżej 1200 zł	14	81	5	65
Ocena własnych war. mater.				
Złe	19	63	18	322
Średnie	20	65	15	436
Dobre	22	68	10	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	29	54	17	90
Raz w tygodniu	19	66	14	520
1-2 razy w miesiącu	18	67	15	174
Kilka razy w roku	20	64	16	167
W ogóle nie uczestniczy	18	74	9	69
Poglądy polityczne				
Lewica	10	83	8	152
Centrum	18	76	6	306
Prawica	32	62	7	284
Trudno powiedzieć	15	48	37	276

Tabela 2. Który z przedstawionych sposobów dotyczących ujawniania zawartości archiwów IPN wydaje się Panu(i) najlepszy? 1 - Należy ujawnić wszystkie materiały zgromadzone przez służby specjalne PRL, które znajdują się w archiwach IPN; 2 - Należy ujawnić wyłącznie materiały dotyczące określonych osób pełniących funkcje publiczne w państwie, bez udostępniania informacji o zwykłych obywatelach; 3 - Nie należy ujawniać żadnych materiałów znajdujących się w IPN, a okres 1944-1989 uznać za zamknięty rozdział historii

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	31	20	11	1020
Płeć					
Mężczyźni	44	30	18	8	486
Kobiety	32	33	21	14	534
Wiek					
18-24 lat	34	40	19	7	155
25-34	46	32	16	6	185
35-44	40	35	18	7	167
45-54	37	33	21	9	208
55-64	30	35	21	15	126
65 lat i więcej	35	17	22	26	179
Miejsce zamieszkania					
Wieś	37	28	17	17	375
Miasto do 20 tys.	43	29	19	9	129
20-100 tys.	31	34	27	8	201
101-500 tys.	38	36	17	10	193
501 tys. i więcej mieszk.	44	32	19	4	121
Wykształcenie					
Podstawowe	38	21	18	22	295
Zasadnicze zawodowe	42	32	17	9	260
Średnie	34	36	23	7	354
Wyższe	35	44	19	2	111
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	34	43	21	1	59
Prac. umysł. niż. szczebla	29	45	22	3	86
Pracownicy fiz. - umysł.	43	37	15	6	96
Robotnicy wykwalifikowani	38	37	12	12	80
Robotnicy niewykwalifik.	41	23	27	9	50
Rolnicy	40	28	20	13	54
Pracujący na własny rach.	44	33	17	5	36
Bierni zawodowo					
Renciści	35	28	14	23	108
Emeryci	36	20	24	20	209
Uczniowie i studenci	35	40	22	2	76
Bezrobotni	46	26	16	12	119
Gospodynie domowe i inni	31	41	25	3	46
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	31	40	23	6	128
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	35	45	17	3	74
sekt. pryw. poza rolnict.	43	34	16	7	208
prywatnym gosp. rolnym	43	29	15	12	55
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	42	27	21	11	135
301-500	36	32	18	13	171
501-900	35	32	21	12	236
901-1200	34	38	20	8	75
Powyżej 1200 zł	43	37	18	1	65
Ocena własnych war. mater.					
Złe	38	26	22	14	321
Średnie	36	33	19	13	436
Dobre	41	37	17	5	261
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	33	36	17	14	90
Raz w tygodniu	40	32	16	11	521
1-2 razy w miesiącu	34	31	24	12	174
Kilka razy w roku	37	30	23	10	166
W ogóle nie uczestniczy	34	27	27	12	69
Poglądy polityczne					
Lewica	28	36	33	4	152
Centrum	41	33	21	5	307
Prawica	47	39	9	5	284
Trudno powiedzieć	31	19	21	29	275

Tabela 3. Obecnie tylko osoby uznane za pokrzywdzone przez dawne służby specjalne PRL mogą obejrzeć teczkę z dokumentami na ich temat zgromadzonymi w tamtym okresie. Czy, Pana(i) zdaniem, należy udostępniać te dokumenty tylko poszkodowanym czy wszystkim zainteresowanym osobom, które chcą sprawdzić dotyczące ich zapisy? 1 - Tylko osobom uznanym za pokrzywdzone; 2 - Wszystkim, którzy chcą sprawdzić dotyczące ich zapisy

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	57	13	1020
Płeć				
Mężczyźni	27	63	10	486
Kobiety	31	52	16	534
Wiek				
18-24 lat	37	52	11	155
25-34	27	63	9	186
35-44	29	62	9	166
45-54	28	63	9	208
55-64	34	54	12	126
65 lat i więcej	24	46	30	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	30	54	16	375
Miasto do 20 tys.	35	53	12	128
20-100 tys.	27	55	18	201
101-500 tys.	27	65	8	194
501 tys.i więcej mieszk.	28	65	7	121
Wykształcenie				
Podstawowe	29	50	21	295
Zasadnicze zawodowe	26	61	13	260
Średnie	29	61	10	354
Wyższe	39	57	4	111
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	34	63	3	59
Prac.umysł.niż.szczebła	33	57	10	86
Pracownicy fiz.- umysł.	24	66	10	96
Robotnicy wykwalifikowani	30	62	8	80
Robotnicy niewykwalifik.	27	60	13	50
Rolnicy	27	61	12	54
Pracujący na własny rach.	28	69	3	36
Bierni zawodowo				
Renciści	23	55	22	108
Emeryci	30	48	22	209
Uczniowie i studenci	37	57	7	76
Bezrobotni	29	58	13	119
Gospodynie domowe i inni	38	53	9	46
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	35	56	9	128
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	25	67	8	74
sekt. pryw. poza rolnict.	26	65	9	208
prywatnym gosp. rolnym	26	64	11	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	30	59	12	136
301-500	31	58	10	171
501-900	31	56	13	235
901-1200	24	67	9	75
Powyżej 1200 zł	31	60	8	65
Ocena własnych war. mater.				
Złe	32	55	13	322
Średnie	26	59	16	436
Dobre	33	58	9	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	26	51	22	90
Raz w tygodniu	29	59	12	520
1-2 razy w miesiącu	31	55	14	174
Kilka razy w roku	29	60	11	167
W ogóle nie uczestniczy	32	53	15	69
Poglądy polityczne				
Lewica	37	53	10	152
Centrum	32	61	7	306
Prawica	29	65	6	284
Trudno powiedzieć	22	48	29	276

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, dokumenty z archiwów IPN dotyczące osób kandydujących w wyborach **parlamentarnych** powinny być jawne czy też nie?

(%)

	Powinny być jawne	Nie powinny być jawne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	81	11	8	1018
Płeć				
Mężczyźni	85	11	5	486
Kobiety	78	12	10	533
Wiek				
18-24 lat	85	10	6	154
25-34	83	12	5	185
35-44	80	14	5	167
45-54	83	12	5	208
55-64	82	12	5	126
65 lat i więcej	73	9	18	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	80	10	10	375
Miasto do 20 tys.	82	9	8	129
20-100 tys.	77	14	9	201
101-500 tys.	83	13	4	192
501 tys.i więcej mieszk.	87	11	3	121
Wykształcenie				
Podstawowe	78	7	15	295
Zasadnicze zawodowe	86	10	4	260
Średnie	80	16	4	353
Wyższe	83	13	4	111
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	84	13	3	59
Prac.umysł.niż.szczebła	83	12	5	86
Pracownicy fiz.- umysł.	83	14	3	96
Robotnicy wykwalifikowani	87	10	3	79
Robotnicy niewykwalifik.	75	23	2	50
Rolnicy	78	18	4	54
Pracujący na własny rach.	88	12	0	36
Bierni zawodowo				
Renciści	78	9	13	108
Emeryci	77	11	12	209
Uczniowie i studenci	84	10	5	76
Bezrobotni	80	8	12	119
Gospodynie domowe i inni	86	9	6	46
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	84	12	4	128
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	81	16	3	73
sekt. pryw. poza rolnictw.	85	13	2	208
prywatnym gosp. rolnym	85	13	2	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	83	7	9	135
301-500	78	14	7	169
501-900	82	11	7	236
901-1200	80	15	5	75
Powyżej 1200 zł	88	12	0	65
Ocena własnych war. mater.				
Złe	83	9	8	321
Średnie	78	13	9	436
Dobre	84	13	3	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	81	9	10	90
Raz w tygodniu	83	10	7	521
1-2 razy w miesiącu	79	13	7	173
Kilka razy w roku	79	14	7	166
W ogóle nie uczestniczy	73	19	8	69
Poglądy polityczne				
Lewica	77	19	5	152
Centrum	81	15	4	307
Prawica	93	6	1	284
Trudno powiedzieć	71	10	19	274

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, dokumenty z archiwów IPN dotyczące osób kandydujących w wyborach **prezydenckich** powinny być jawne czy też nie?

(%)

	Powinny być jawne	Nie powinny być jawne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	82	11	7	1018
Płeć				
Mężczyźni	85	11	4	486
Kobiety	79	11	9	533
Wiek				
18-24 lat	88	8	5	154
25-34	84	12	4	185
35-44	81	14	5	167
45-54	84	12	4	208
55-64	84	12	5	126
65 lat i więcej	73	9	18	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	80	11	9	375
Miasto do 20 tys.	85	7	8	129
20-100 tys.	78	13	9	201
101-500 tys.	83	13	3	192
501 tys.i więcej mieszk.	88	10	2	121
Wykształcenie				
Podstawowe	78	8	15	295
Zasadnicze zawodowe	86	10	3	260
Średnie	82	14	4	353
Wyższe	85	12	3	111
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	86	11	3	59
Prac.umysł.niż.szczebla	87	11	3	86
Pracownicy fiz.- umysł.	84	12	4	96
Robotnicy wykwalifikowani	90	9	1	79
Robotnicy niewykwalifik.	74	26	0	50
Rolnicy	79	16	5	54
Pracujący na własny rach.	88	12	0	36
Bierni zawodowo				
Renciści	78	9	13	108
Emeryci	78	10	12	209
Uczniowie i studenci	86	9	5	76
Bezrobotni	80	9	12	119
Gospodynie domowe i inni	88	9	3	46
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	87	11	2	128
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	83	15	2	73
sekt. pryw. poza rolnict.	85	13	2	208
prywatnym gosp. rolnym	86	11	3	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	83	9	8	135
301-500	80	14	6	169
501-900	84	11	6	236
901-1200	81	14	5	75
Powyżej 1200 zł	88	12	0	65
Ocena własnych war. mater.				
Złe	83	10	7	321
Średnie	80	11	9	436
Dobre	86	11	3	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	83	7	10	90
Raz w tygodniu	84	9	7	521
1-2 razy w miesiącu	79	14	7	173
Kilka razy w roku	83	13	5	166
W ogóle nie uczestniczy	73	20	7	69
Poglądy polityczne				
Lewica	78	18	4	152
Centrum	82	15	3	307
Prawica	94	6	1	284
Trudno powiedzieć	72	9	19	274

Tabela 6. Czy, Pana(i) zdaniem, dokumenty z archiwów IPN dotyczące osób kandydujących w wyborach **samorządowych** powinny być jawne czy też nie?

(%)

	Powinny być jawne	Nie powinny być jawne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	80	12	8	1018
Płeć				
Mężczyźni	82	12	6	486
Kobiety	77	13	10	533
Wiek				
18-24 lat	82	10	7	154
25-34	81	13	7	185
35-44	79	16	5	167
45-54	83	12	5	208
55-64	82	14	5	126
65 lat i więcej	72	10	18	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	79	11	10	375
Miasto do 20 tys.	82	10	8	129
20-100 tys.	77	14	9	201
101-500 tys.	80	14	6	192
501 tys.i więcej mieszk.	84	13	3	121
Wykształcenie				
Podstawowe	77	8	15	295
Zasadnicze zawodowe	85	11	4	260
Średnie	79	16	5	353
Wyższe	77	17	6	111
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	77	17	6	59
Prac.umysł.niż.szczebla	84	12	4	86
Pracownicy fiz.- umysł.	82	13	4	96
Robotnicy wykwalifikowani	90	9	1	79
Robotnicy niewykwalifik.	75	25	0	50
Rolnicy	79	16	5	54
Pracujący na własny rach.	84	16	0	36
Bierni zawodowo				
Renciści	77	9	14	108
Emeryci	76	12	12	209
Uczniowie i studenci	78	13	9	76
Bezrobotni	80	8	12	119
Gospodynie domowe i inni	80	15	5	46
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	81	14	5	128
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	83	15	2	73
sekt. pryw. poza rolnict.	84	14	2	208
prywatnym gosp. rolnym	86	11	3	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	83	8	9	135
301-500	79	15	6	169
501-900	81	11	8	236
901-1200	76	19	5	75
Powyżej 1200 zł	85	15	0	65
Ocena własnych war. mater.				
Złe	82	11	8	321
Średnie	76	14	10	436
Dobre	83	12	4	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	79	10	11	90
Raz w tygodniu	83	10	8	521
1-2 razy w miesiącu	75	16	9	173
Kilka razy w roku	79	15	7	166
W ogóle nie uczestniczy	71	22	7	69
Poglądy polityczne				
Lewica	76	20	4	152
Centrum	80	16	4	307
Prawica	91	7	3	284
Trudno powiedzieć	70	10	20	274

Tabela 7. Czy uważa Pan(i), że osoby pełniące ważne funkcje w państwie, które w przeszłości współpracowały z SB: 1 - powinny zostać usunięte ze stanowisk; 2 - mogą pełnić nadal swoje funkcje

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	56	21	23	1018
Płeć				
Mężczyźni	60	24	16	486
Kobiety	52	19	29	533
Wiek				
18-24 lat	50	28	22	154
25-34	59	21	20	185
35-44	57	26	17	167
45-54	59	19	22	208
55-64	57	24	19	126
65 lat i więcej	53	13	34	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	55	20	25	375
Miasto do 20 tys.	54	25	21	129
20-100 tys.	45	28	27	201
101-500 tys.	63	19	18	192
501 tys.i więcej mieszk.	68	16	17	121
Wykształcenie				
Podstawowe	54	16	30	295
Zasadnicze zawodowe	61	18	21	260
Średnie	55	26	19	353
Wyższe	52	29	19	111
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	51	32	17	59
Prac.umysł.niż.szczebla	54	23	23	86
Pracownicy fiz.- umysł.	52	26	22	96
Robotnicy wykwalifikowani	62	22	17	79
Robotnicy niewykwalifik.	60	20	20	50
Rolnicy	61	18	21	54
Pracujący na własny rach.	64	32	4	36
Bierni zawodowo				
Renciści	58	12	30	108
Emeryci	54	19	27	209
Uczniowie i studenci	49	34	17	76
Bezrobotni	58	15	26	119
Gospodynie domowe i inni	57	21	23	46
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	56	20	24	128
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	57	29	14	73
sekt. pryw. poza rolnict.	57	27	16	208
prywatnym gosp. rolnym	60	17	22	55
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	58	18	24	135
301-500	59	22	19	169
501-900	62	21	17	236
901-1200	51	29	20	75
Powyżej 1200 zł	54	30	16	65
Ocena własnych war. mater.				
Złe	61	18	21	321
Średnie	53	22	26	436
Dobre	56	25	19	260
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	60	16	24	90
Raz w tygodniu	57	21	22	521
1-2 razy w miesiącu	57	18	24	173
Kilka razy w roku	56	24	21	166
W ogóle nie uczestniczy	44	33	23	69
Poglądy polityczne				
Lewica	45	34	21	152
Centrum	56	28	16	307
Prawica	76	12	12	284
Trudno powiedzieć	42	16	42	274